

**Jana Lecáková – Vliv nových technologií na změny ve veřejném prostoru a
performativní aspekt umění ve veřejném prostoru**

Posudek oponenta

Cílem předkládané diplomové práce je „zmapovat změny ve veřejném prostoru, ke kterým dochází vlivem médií a technologií“ (s.8), s tím, že zvláštní pozornost autorka věnuje „interakci umění a veřejného prostoru“ (s.9). Práce má promyšlenou strukturu, která vhodně reflektuje různé aspekty zkoumané problematiky – za zdařilé lze z tohoto hlediska považovat zejména části věnované souvislostem mezi městským a veřejným prostorem, kapitolu pojednávající o pragmatismu a na něj navazujících „performačních studií“ (s. 33 – 39) či závěrečnou část o relační architektuře (s.49-52), která je jednak příhodnou ilustrací tezí představených v předchozích částech práce a zároveň umožňuje propojit výklady veřejného prostoru s úvahami o možnostech umění (využívajícího nových technologií) tento prostor transformovat.

V některých částech textu ovšem toto „propojení“ poněkud chybí a i když jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují, text se místy rozbíhá do množství dílčích témat, jejichž výklad se pak nutně stává příliš stručným a povrchním. Alespoň částečně by se tomu dalo předejít, pokud by si autorka již v úvodu stanovila konkrétní hypotézu a v rámci kapitol by se zaměřila pouze na argumenty, které by nějak přispívaly k jejímu ověření. To by také umožnilo přesněji nastavit a zdůvodnit výběr autorů - H.Arendtové, J.Habermase a R.Sennetta, jejichž pojetí veřejného prostoru tvoří základní teoretický rámec. Jedná se bezesporu o vlivné interpretace a zejména Sennettovy teze se dají dobře využít i v dalších částech textu, nicméně u H.Arendtové se výběr vzhledem k zaměření práce jeví jako spíše náhodný.

To se týká i dalších pasáží, v nichž se autorka - pravděpodobně v dobré snaze zachytit komplexnost problému – mnohdy omezuje na výčty a různé kategorizace témat, aniž by z nich vyvozovala závěry korespondující s cíli formulovanými v úvodu. Fakt, že se např. na necelých 3 stranách (18-20) stihne zmínit o Sennettově interpretaci veřejné a intimní sféry, otázce bezpečnosti městského prostředí (Christophersonová), Foucaultovu pojetí moci a vědění či výkladu veřejného prostoru jako pole *theatralizace* (Petříček) svědčí o nepříliš analytickém přístupu.

V textu se také objevuje řada pojmů, které by si zasloužily podrobnější výklad – např. termín „non-places“ (s.17), Deleuzova „deteritorializace“ (s. 26), atd., u některých pak zcela chybí definice, např. „flash mob“ (s.29 - uvést do poznámky odkaz na webový slovník nestačí). Jistá „nedotaženost“ se projevuje nejen u používaných pojmů, ale i tezí, které

autorka dále nevysvětluje či nepodpoří argumenty ani tam, kde výklad není zcela samozřejmý, jako např. na str. 41: „Přítomnost je bezprostřední, tj. není ji možné uskutečnit prostřednictvím mediální reprezentace. Přítomnost se zároveň potvrzuje v podobě mediality, projevuje se vždy jako médium..“

Tyto nedostatky poněkud snižují jinak velmi slušnou kvalitu práce, ale svědčí spíše o tom, že některé části textu by mohly být lépe propracované. Poměrně zásadní výtkou však zůstává to, že práce postrádá nosnou hypotézu a není ani zřejmé, jaké má být základní hledisko, které autorka uplatňuje. Neuvádí, k jakému z citovaných výkladů se sama přiklání a nijak nespecifikuje, kterého aspektu veřejného prostoru se ona sledovaná proměna týká (politického, estetického, sociálního, atd.). V závěru pouze konstatuje, že „veřejný prostor se prokazatelně změnil... s velkou pravděpodobností jde o změnu ve svých důsledcích destruktivní“ (s.55). Zde by bylo vhodné alespoň shrnout argumenty, které vedly k tomuto přesvědčení a také zmínit, v čem přesně daná změna spočívá. Několik možných verzí je naznačeno v předchozích kapitolách - např. že dochází k intimizaci veř. prostoru (s.18) či jeho homogenizaci a separaci funkcí (40), atd., žádnému z těchto témat ovšem autorka nevěnuje větší pozornost a není tak zcela jasné, co je vlastně základem její interpretace.

Z formálního hlediska nelze mít k práci výhrady, citace a odkazy jsou podle normy, pouze při uvádění zdrojů se objevuje několik drobných nepřesností (např. u Castellse ve dvou případech chybně uvádí *Networked Society* místo *Network*).

Celkově práci hodnotím jako velmi dobrou, zvolené téma je aktuální a koresponduje se studovaným oborem, Jana Lecáková vychází z relevantních zdrojů a svůj přístup zakládá na propojení poznatků z různých oblastí, čímž prokazuje dostatečnou orientaci ve zvolené problematice.

Navrhované hodnocení: 20 - 22 bodů.

V Praze dne 20.3.2009

Irena Aimová